

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΟΙ ΑΛΗΤΕΣ ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΦΟΙΤΗΤΑΙ ΤΟΥ ΙΔ' ΚΑΙ ΙΕ' ΑΙΩΝΟΣ

(Ό μποεμισμός τους, ή τρέλλες τους, ή περιπλανήσεις τους, τα γλέντια τους, ή ακλεψίες τους, οι ἔρωτές τους, κτλ. κτλ.).

Α' Άλλα γάρ ν' ἀντίληφθομε καλύτερα τι ἡσαν οἱ πρωτότυποι αὐτοὶ ἄνθρωποι, οἱ παρακολούθοις ουνε μιὰν ὅμιλαν φαιτητῶν κατὰ τὴν ὥρα ποὺ διέτρεχαν τους μεγάλους δρόμους τῆς ὑπαίθρου. Τοὺς ἀνεγνώριζε κανεὶς ἀμέων, ἀπὸ τὸ κασμόθεν τους ποὺ εἶχε κατόινο χόδωμα, ἀπὸ τὸ κοστοῦμι τους ποὺ ἦταν καποθένεντο, ἀπὸ τὰ μπαύματα καὶ ἀπόξηματα καὶ ἀπὸ τὸ δισάκι τους ποὺ περιείχε μερικά ἔσοποιμένα κειρόγχαρα, λίγα κιτρινομένα παλήρχαρτα, μιὰ πέννα, ναὶ ἔσγραφοι ζώα ποι καμποτοῦσαν ἔσοποιμά φυμοῖς. Οι μικρότεροι ἀπὸ τὴν συντροφιὰ πήγαναν μπροστά. Αὗτοὶ ἦσαν οἱ πρόσδοκοι, οἱ «ἀνίγνενταις»—ὅπως τοὺς ἐλεγούσαν—πρόπετες καὶ παίγνια τῶν μεγάλετέρων, τῶν επιτερψίδων. Κάθε εμπειροῦσε εἰχε τὸν εάνιγνετιρ του, ποὺ τὸν ἔβαιζε νά τραγουδᾶν, νά ζητιανεύῃ ή νά κλεβῃ γιὰ νά κερδίσουν λεφτά καὶ νά ζοῦν καὶ οἱ δύο τους. 'Ο ἀνίγνεντης ἐπίσης εἶχε τὴ φροντίδα νά βοητά ἀπὸ τὰ χωράφια κρεμαδία καὶ φωτάνια, μὲ τὰ δόπια θά κολάτοιςαν τὸ βράδυ λέσσα στὸ δάσος, η νά χτιστά μὲ μιὰ πέτρα την τελευταία χίνηα ἀπὸ κανένα κοτάδι ποὺ θέ έτυχανε νά πευνᾶ, νά τῆς στραμπούνα τὸ λαιμὸ καὶ νά τὴν κρύβῃ κάτιο ἀπὸ τὰ ρούχα του ώς ὅπου νά βρεθοῦν σὲ ἀσφαλισμένο μέφος.

Ἐνῶ ή μαρτυρική αὐτή ζωὴ ἐ-
κανε τοὺς ἀνίχνευτάς νάναι διαρ-
κῶν κατονικαμένου, καὶ διστημού, οἱ «μπεκρῆδες» ἀντίθετα ἤσαν
πάτη εὔθυμοι, ἔγνωστοι καὶ ἀλαζονικοί. «Ολες τις ὅρες ὠτόσο δὲν
τίς περνοῦν με την ἴδια εὐχαριστησι, γιατί αολύ συνχά, ἀντί για
τροφή, ἐμάζεναν... μερισες τουφέκιας ἐπειδήσ των ἀγροτικών ἔκον-
των κάπωσα πετοσοβλήτωτα ἐπειδήσ τῶν πουλιών.

“Οι πλησιεστέροι συμγενείς μου—τραγουδάνε ένας πλανόδιος φοιτητής μέσα, στο λαϊκόν ποίμα τον άνδρα Νικολάζ—έλεν ή πέντα και ή δίψα. Άλεν έχω ούτε κρέας χοιρινό, ούτε νικονίκα...” Ένας πέτρινος πάγκος είνε τό μαλακό στρώμα μου... Δάρεισε μου, κυρίες ξενοδόχε, ένα άκυροδετόμα, για νά μη νοιώθω την πνοή τού κειμώνας,

Καὶ παραχάτω συνεγίζει:

Ο ένας μοῦ δίνει φοῦχα, ὁ ἄλλος τρόφιμα, ὁ τρίτος μοῦ δίνει μιὰ κλωτσιά, ὁ τέταρτος ἄνυλο, ἡ πέμπτη μιὰ ἐρωτικὴ νύχτα, ὁ ἕκτος ἔνα γενναῖο ξυλοκόπημα...

Μόλις έφτανε ένας πλανητώς φοιτητής σε κάποιο χωριό, έπιγυανε και τραγουδούσε μέσα σε μεμβρανός κάπως από το παραύδην τού πατά της ένορκας, διόπιος είπε θά του έδει νε διπλό, είπε έγγαινε και τόν· καὶ φοτονόδεσ. Κατόπιν έρχόταν ή σειρά του ξενοδόχους και προσάντης της κόρης του, στην δούσια δ φοιτητής έσκανε και λίγο κόρφε για εθνοή τους λόγους.

Η συνήθεια της πεζοποιίας ζέρνει ώστεσσο καλά άποτελέσματα στὸ δργανισμό, γ' αὐτὸ τὰ κοριμά τῶν περισσότερων πλανόδιων φοιτητῶν ήσαν γεροδεμένα καὶ εἴνωστα, καθὼς ἔπιστης καὶ τὸ μιαλὸ τους, ποιεύσκαν ευκαιρία νῦ τὸ τροφοδοτοῦν μὲ διάφορα γεγονότα καὶ ἐντυπώσεις.

Μέσα στο Ἀπομνημονεύματα τοῦ Θωμᾶ Πλάττερ βλέπουμε πώς ὁ ἀλήτης αὐτὸς φοιτήτης ἀπὸ ἀπλὸς γιδοβοσκός ἔγινε «ἀνίχνευτης» καὶ κατόπιν περιώντας ἀπὸ τὸ στάδιο τοῦ «πτεροῦ», ἀφοῦ γύρσας ἀλλα-
τεύοντας ὅπλη τὴν Βασιλία καὶ τὴν Σιλεσία, κατέληξε νά γίνη ἐντὸς τῶν ἐνδοξότερων ἐγράτες τῆς Ἐλεβετικῆς Μεταρρυθμίσεως καὶ διευ-
θυντικῆς τῆς Σχολῆς τοῦ Πρόργονοῦ τῆς Μπάλ, ποὺ ὑπάρχει ᾧδε σήμερα ἀ-
κόμα.

"Ας έρωντομε μερικών αποσάφιατον από το σύγχρονα μέντον τον πλήρετον και συγχρεμένων από το κεφάλι των νεανίτων του ανάμηνος, διότι μιλάει για την έποιη πού βρισκόταν άσθια στο στάδιο του «άνιγνετον» και πλαινόταν στις γεμάντες έπαιζες.

-Καθήσαμε κάμποισες μέρες στη Νάουμπονυ. "Οσοι από μαζί των ἀνικεντάτων μηδούσαν νά τραγουδούν, γέρεισαν από τὸ πρώτον τὸ βράδυ στοὺς δρόμους. "Οσο γάρ μένα, ζητιάνευα καὶ δὲν πατούσσα ποτὲ τὸ πόδι μου στὸ Πανεπιστήμιο. Καὶ ὅμως ὑπῆρχε αὐτηγῷ διαταγὴ νά πηγαίνουμε. 'Ο πρόταμις εἰδοποίησε τοὺς «μεγάλους» από τὴν ὁμάδα μας γὰ παρουσιαστοῦν ἀμέσως στὴν τάξην τους, ἐπὶ ἄλλως ὑ' ἀναγκάζονται νά τοὺς τραβήξῃ διὰ τῆς βιας. Εἰς ἀπάντησην ἔνας από αὐτούς, δ 'Ανθόνιος, τοῦ δήλωσε πὼς δὲν θὰ πήγαιναν πονθεῖν.

•Τὴν ἄλλη μέρα, δοιοι οἱ ἀνιχνευταὶ ἀνεβῆκαμε στὴ στέγη τοῦ Πανεπιστημίου, κρατήντας στὰ χέρια μας πέτρες. 'Ο Ἀνθύπονος καὶ οἱ ἄλλοι φύλαγων πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα, καὶ μόλις ἡδὲ ὅ πριν εταῖς μὲ ὅλο τὸ τεսσάρῳ τῶν ταχτικῶν φοιτητῶν τους, τους ὁσχίσαμε στὶς πέτρες καὶ τὸν ἀναγκάσαμε νὰ γυρίσουν ἀνάκαλα πάλι. 'Οταν σὲ λιγὸ μάθαμε πᾶς ἡ ὑπόθεση παρελεύθηκε στὶς Ἀσχέτες τῆς πόλεως, μαζέψαμε ὀμέσως τὰ βρεμμένα μας και πήραμε ἀλλοι πότισ δόμοι... 'Η τούχη μαζ ἔφερε σὲ μιὰ ἐξοχικὴ ἐπανάλη, ὅπου καθώδη ἀντιληφθήκαμε ότι γίνοντας κάποιους γάμοις. Φυσικά στὴν κουζίνα θὰ ὑπῆρχαν ὀρκετές παθαγεμοτές κῆρνες... ἀπὸ τὶς ὅποιες φροντίσαμε ἀφέ-σθντο νὰ πλαγάγουνε τρεῖς. 'Αργα, τῷ τύχατο πτάσαμε κατάκοποι σὲ κάποιους δρεπιωμένους πύργο, ὅπου βρήκαμε καὶ ἄννιλο».

“Εμεινα παραπολὺν καιρό στὸ Μπρεσλάου—συνεχίζει ὁ Πλάττερ
“Ωσπόν νὰ περάσῃ ἐκεῖνος ὁ χειμώνας ἀρρώστησα τρεῖς φορές και
τὴν τελευταῖα τέως βαρεῖσθαι
χρειάστηκε νὰ μὲ πάντα στὸ νο
σοκομεῖο. Οἱ φωτιγραφίαι ἔχου
τὸ νοσοκομεῖο τῶν καὶ τὰ για
τρόπους. Μέλι 16 χέλλερ ποιεὶ^ν
πληρώγων στὴ δημαρχίᾳ τη
βδομάδα γιὰ κάθε φωτιγραφία
βρίσκουν πρώτης τάξεως περι
ποίησαν και καλούπερασι. Εἶχου
ένα πολὺ καλὸ κρεβῆτα, στολι
σμένο ὅμως μὲ ἀρχετές ψει
σούλες...”

«Τὸ χειμῶνα οἱ ἀνήνευτα
κομψότερουσαν κατάχαμα μέσον
οτά πελλία τῆς ἐκκλησίας τῆς
Αγίας Ἐλεούσας. "Οταν δὲ
μως ἐρχόνται νὴ ζέστες τὸν κα-

»Πολλές φορές, τὸ καλοκαιρὶ, πηγαίναμε μετὰ τὸ δεῖπνο καὶ ἔητανεύμε πύρα στὰ διάφορα ζυθοπωλεῖα... 'Οπωσδήποτε ἀπαγοπότε δὲν ἥμαστε καθόλου παραπομένοι, ἀλλὰ τὰ βιβλία τὰ θυμόυσατα πολὺ σπάγια!...»

«Τὸν καιρὸν ποὺ ἡμονυ ἀνίκεντής, μοδ ἐτιχε συχνά νά μήν έχω
ξύλα για γά ζεσταθώ. »Εβέλεπα τοὺς πλουσίους φοιτητές ποὺ εί-
χαν δόλαρη παρακαταθήκη μπροστά στις πόρτες των σπιτιών
τους, κι' από τη ξέλια μου πήγανα νεφύα τή νύχτα και τους έ-
κλείσα μερικά κούντουσα. »Έγα προϊ ποὺ ό σύντροφός μου Τσεγί-
κλι έτουμαζόταν νά πάη στον θόρο της ἐκκλησίας τοῦ 'Αγίου Ι-
ωάννου, αντελήθημα πάλι πώς ήμοναν χωρίς ξύλα. «Η πεμπτάνσε σύ-
λιγο άσχισταν νά κτυπουν. »Δέν έχεις ξύλα, μακούσιγ όπωρα, είτα
μέσα μου, ένω στήν ἐκκλησία υπάρχουν τόσα ἀχροτά είδωλα. »
«Η ἐκκλησία ήταν ἀκόμη έρημη ἔκεινη την ώρα. »Ετερεξα γρήγορα
μέσα στο νάθημα, σπάταξ έναν 'Αγ-Γιάννη καὶ τόν έρριψε στι-
τζάνι μου : «Ἐμπιστός, είπα, ἄν και είσαι 'Αγ-Γιάννης, πρέπει ω
στόσο νά μητς αὐτὸν μίσος! Τὸ ζόλινο ἀγάλμασάν ἀρχίσα νά και
γεταὶ μὲ δυνατὰ τριζεβούληται ἐξ αἵτινας τῆς λαδομητρίας πῶν είχε
ἐπάγω τον : «Κάνε πάι σιγά, μουσειούσισα, γιατὶ ἀν ἔξακολουθή
σεις νά φωνάζης ήσου, θά σὲ μείτιων στο φυσούντος και δὲν
μπορεῖς νά ξαναβήγης αὐτὸν κεί! »Εκείνη τή στιγμή ḥ γιναΐκα τοῦ
συμφοιτητοῦ μου Μύκονίους, πηγαίνοντας στήν ἐκκλησία, πέσσα-
ξιν από την πόρτα μου και μού είπε : «Καλέμέρα, παιδία μου
πιτσεύω νάχης ξύλα και νά μην ξεπαγάσσης ώς τὸ βράδυ». »Έδα-
λα τὸ σύρτη στήν πόρτα μου κι' αποκριθήκα : «Ναι, μητρούλα, εί-
μαι έν ταξίν. »Απέφυγα νά της έμπιετεθώ το μυστικό μου, γιατ
σάν γιναΐκα πού ήταν, μπαρούσα νά της ξέφενγε κανένας λόγο.
και τότε, ἀλλοίμονο μου! »Η δαπεδεί μον ανήτης ιστος μοδ στο στοχι

καὶ τὴς διοῖς ἀκάμα! Μετὰ τὴν ἀπόλυτον τῆς ἐκκλησίας, ἵνας καθηγητής μπήκε στὸ κελλί μου καὶ βρίσκοντας ἀφικτὴν ἔπειτα ἑκὲν μέσα, θέλησε νὰ μὲ πειράξῃ: «Κατεργαφάκο, ἔκαμες τὴν ματασφράγια σου πάλι σήμερα, ἔπειτα...» Εγὼ τοῦ εἶπα τότε: «Ο 'Αη Γιάννης ἔκανε τὸ θαῦμα! τον!»

* «Οταν σὲ λίγο πήγαμε νὰ φάλονται στὴ λευτονογία, δύο λαπτέδες ἔστησαν καυγᾶ κι' ὁ πεζόπεζ φώναξε ἔξαγωμανένος στὸ δεντρόφυτο: «Παλλαδούνθηταν, οὐδὲ ἐλέγετε τὸν 'Αη Γιάννη μου! 'Η λαγομαχία κράξεις είναι ὀλόκληφτο τέταρτο τῆς ὥρας, χωρὶς νανεῖς νὰ μηνιστῇ τὴν ἱερουσαλήμ μου, γιατὶ ὁ 'Αγιος Γεώργιος, σὰν καλὸς Χριστιανός, δὲν μαρτύρησε τὸ μυστικό μου...».

Ἐξτὸς τῶν πλινθοδίων φοιτητῶν, καὶ οἱ ἄλλοι, οἱ μάνιοι φοιτηταὶ τῶν Πανεπιστημίων τῆς Γερμανίας, ἔπειν τὴν ἐποχὴ δημιουργῶνσαν καθημερινῶν ἐπεισόδια καὶ σκάνδαλα. Η μανία τους ἤταν νὰ κάνουν τὸ ἀντίθετα πόὺς τοὺς νόμους καὶ τὶς συνήθειες τῶν ἄλλων συμπολιτῶν τους. Μήπος δὲν διασεύδαν φροντίας κοκκίνια πανταλόνια διότι βελούδο καὶ μετάξι; Η λακονική προσπαθοῦσα διαρράκεις νὰ τοὺς ἐπιβάλῃ τὴν τάξι, ἀλλὰ εἰς μάτιτα. Περισσότερο ἀπὸ τὴν πολυτέλεια τῶν φρονεμάτων τους, ή κατάρρησης τῶν ποτῶν τοὺς ἤταν ἀπαγορευμένη ἀπὸ τὸν πανεπιστημιακὸν κανονισμό. «Ἄδοις κόποις κι' ἔδοι, γιατὶ τὸ πάθος ἤταν παλιὸν καὶ οἱ φοιτηταὶ ἔννοοῦσαν γ' ἀπολογίαν τὸ παραδίγμα ποὺς τοὺς ἔδιναν οἱ μεγαλείτεροι τους. Κι' οἱ ἔδοι αἱ καθηγηταὶ ἔτιναν ἔξιγρενιά, ἔνας μᾶλιστα ἀπ' αὐτούς, πολὺ γνωστὸς στὴν ἐποχὴ του, ἔδινασε τέχοντας δίτλα του, ἐπάνω στὴν ἔρδα, μᾶς γεμάτη μποτίλια! Νά πῶς περιγράψει τὴν ζωὴ τῶν φοιτητῶν ὁ διάσημος καθηγητῆς καὶ ἴστρος Μπουβέ;

«Οι φοιτηταὶ σχηματίζαν διάφορα «τάγματα φίλων τοῦ πιστοῦ» καὶ συνέτασαν τὸν «κώδικα τῆς στάμνας ἡ τῆς μποτίλιας», ἔναν κανονισμὸν ποὺ τὸν σέβονται καὶ τὸν ἀνοικουμένον ἀκόμη καὶ οἱ σημερινοὶ φοιτηταὶ τῆς Γερμανίας. 'Ο καλύτερος ἀνάμεσα στὸν φίλον τοῦ πιστοῦ ἀνεκρηφθεὶς πορτάκις ἡ δόκιμω τῆς μποτίλια!

» Μέσα στὰ καρφενεῖα καὶ στὰ νυκτερινὰ κέντρα τῶν πόλεων ποὺ ὑπῆρχαν πανεπιστήμα, συναντοῦσαν κανεὶς φοιτητάς ἀπὸ ὅλες τὶς ἡλικίες. Στὴ Βίτεμπεργ γολλοὶ φοιτηταὶ ἥσαν καὶ παγρεμένοι, ἀπόδειξις ὅτι διάβασα μιὰ μέρα ἔνα «ἀθωτικό βούλευμα» για ἔναν φοιτητὴ ποὺ δικάστημε γιὰ «διατάραξι τῆς τάξεως καὶ κραυπάλη μέθης», μὲ τὸ περιέργοιο ἐλαφρουνικὸν ὃ ήταν παντρεμένος καὶ πατέρας τριών παιδιών...

» Όποτε λοιπόν, δὲν πρέπει νὰ χαρακτηρίσῃ κανεὶς ὡς ἄδικο καὶ ὑπερθολικὸν τὸν ἰστορικὸν Μελάγχλιον, ὁ δούλος ὀνόμασε τοὺς φοιτητὰς τῆς ἐποχῆς ἔκεινης «δογμάζοντας κενταύρους ἢ «μεθυσμένους κώνιωπας». 'Υπῆρχε τότε διατάραξη ποὺ ἀπαγόρευε στὰ καρφενεῖα νὰ μένουν ἀνοικτὰ πέραν τῶν ἔννεα κατὰ τὸν χειμῶνα, καὶ τῶν δέκα κατὰ τὸν καλοκαίρι. Μόλις ἔκλειναν τὰ διάφορα κέντρα, οἱ φοιτηταὶ σκορπίζοντοσαν μέσα στὴν πόλη κι' ἔγειζαν τοὺς δρόμους ἀπὸ φοινές, βρισιές, ἀδύντια καὶ βιωμολοχίες. «Οταν μίλιστα κάποτε ὁ δύντυχος δούλος Χριστοφόρος θέλησε νὰ περάσῃ μιὰ νύχτα στὴν ὁραία καὶ ὑποτελή τον πόλι τοῦ Ληγούτινην — ἥμαστε στὸ 1561 — οἱ φοιτηταὶ δὲν σεβάστηκαν καθόλου τὴν ἡσυχίαν του. Δὲν τὸν ἀγρύπνων νὰ κλείσθη μάτι. Γ' αὐτὸ κι' ἔκεινος τὸ πρωὶ ἀπηγόρυνε μιὰ διαμορφωτικὴ στὴν πανεπιστημιακὴ σύγκλητο γιὰ «τις φρικαλέες φωνές ποὺ ἀκούγονται τὴν νύχτα σ' ὅλους τοὺς δρόμους». Γιὰ τὴν Βίτεμπεργ, τὸ σκάνδαλο δὲν ἤταν καθόλους ἀσήμαντο. «Δὲν μπορεῖ νὰ τὸ δυναμάτια πειὰ κανεὶς αὐτὸ συμπεριφορὰ ἀνθρώπων — γράφει ο Μέλαγχλων — ἀλλὰ κυκλώπων, ἀφοῦ γυρίζουν μέσα στοὺς δρόμους ὅλη νύχτα, γερίζουν τὴν πόλη ἀπὸ ἄγριες φωνές, βρισιένων ἀναίσχυντα τὸν φιλάρχυντος κατοίκους, τὸν δέπτεντον περιφερόδοτον, τοὺς σπρώχονταν ἀδύντια μὲ τὰ σπλαθιά τους καὶ τοὺς σίχονταν μέσα στὰ χαντάκια! Φαντασθῆτε ἀδιαντρούπια, νὰ μπαίνουν ἀπόδοστα μέσα στὰ ξένα σπίτια καὶ νὰ σπάζουν τὰ τζάμια τους! 'Αφῆστε πειὰ τὶς ὡρες ποὺ εἶναι μεθυσμένοι καὶ παραβιάζονταν τὶς πόρετες τῶν φυλακῶν καὶ πολλὲς φορές καὶ τοῦ νεκροταφείου!».

«Υπῆρχαν ὁστόσο καὶ η καλές πλειψές δίτλα σ' αὐτὴ τὴν τρελλή δημητρί τῆς ζωῆς τῶν Γερμανῶν φοιτητῶν. Κάτω ἀπὸ αὐτὸ τὸ χονδροειδὲς παρουσιαστικό, η φοιτητικὴ νεολαία τῆς ἐποχῆς ἔκεινης ἔχρισε ἐνθουσιασμὸν καὶ ὑψηλές ιδέες γιὰ τὴν μελλοντικὴ ἔξινθωσι τῆς φυλῆς της. Τόσο ὡς τακτικοί, δοσ καὶ οἱ ἄτακτοι, οἱ ἀλῆτες φοιτηταὶ τῶν πρώτων γερμανικῶν Πανεπιστημῶν, προετοιμασαν τὸν δρόμο τῶν κατοπινῶν φρίμων τῆς νεοτεράς Γερμανίας...

ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ.."

ΑΝΕΚΔΟΤΑ, ΙΣΤΟΡΙΕΣ, ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

«Ο Θεός κι' ἔ... Βοναπάρτης. «Σταν εἰ Μπόερς πολεμοῦσαν κατὰ τῶν Αγγλῶν. Γιατὶ βιαζέτανε ἐ στρατηγὸς Μπέθ. Τὸ «παραίμα» τοῦ τραίνου. 'Ο παπαγάλος τοῦ Βυζαντίου πρίγκηπες. Πᾶς ἔσωσε τὸν κύριο του, κτλ. κτλ.

Σὲ μὰ συναναπτυφῆ κάπιστε, σ' ἔνα ἀπ' τὰ ἀριστοφατικῶτερα σαλόνια τοῦ Παρισοῦ, γνάτων συζήτηση γιὰ τὸ Μεγάλο Νατούλεντα, ποὺ τότε βρισκόταν στὸ αὐτόγετο τῆς δόξης του.

Σὲ πάλιον στιγμὴ λαϊόν, ὁ Λασέ, ὁ νομάρχης τῆς Αρράς, σημύηρε πάνω καὶ μὲ τοὺς στόμα της:

— Ο Θεός ἔβασε τὸ Βοναπάρτη καὶ κατόπιν ἀναπαύθηκε!

— Ο Θεός θὰ ἔσωσε καλύτερα τὸν Αρχιεράτη λιγάκε πλέον προτήτερα, ἀπάντησε τότε ὁ κόμης Ναρβόν, γνωστὸς ἀντιβοναπατιστής.

***

«Οταν οἱ Μπάρος παλεύουσαν ἐναντίον τῶν Αγγλῶν, ποὺ ἤθελαν νὰ τὸν καθαρίσουν, ἀρχηγὸς τους ἤταν ὁ ἡρωϊκὸς στρατηγὸς Μπόλι, ὁ ὄποιος ἔγινε κατόπιν πρόεδρος τῆς Νοτιοαφρικανικῆς Δημοκρατίας. Λοχαράτηρος πάλι τῶν ἀγριών στρατευμάτων ἤταν ὁ περίφημος λόρδος Κίτσενερ.

Ωστόσο, οἱ δύο στρατηγοὶ κατά τὸ διάστημα τῶν ἐχθροφυλαξῶν ἐργάζοντοσαν σὲ συγχρόνια μεταξὺ τους καὶ στεγνούσαν ἀνήνταντὸν καθηγετῶν πούσις δρους. Μια μέρα λοιπόν, ἔνων ἡ συζήτηση δεν είχε τελειώσει ἀπόλυτη, ὁ Μπόλι ἔρχεται μὲν πατέρα στὸ φύλο του καὶ στρώνηται πάνω.

— Λιποδύμη, εἶπε, ἀλλὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ φύγω μέσωσ.

— Μά γιατί; φώτησε ὁ Κίτσενερ. Βιάζεστε νὰ πάρετε τὸ τρόποι...

— Αζωβός; Πρέπει σήμερα νὰ πάρετε τὸ τρόπον, αὐτά τὰ πλάνα, ἀπάντησε ὁ Μπόλι, τονίζοντας μιὰ μᾶλλον τὶς λέξεις του.

Καὶ ἔφυγε.

Τὴν ἔλλον μέρα τὸ πρωΐ, ὁ Κίτσενερ ἐμάθανε ὅτι οἱ Μπάρος είχαν κινητεύσει ἔνα ἀγγλικό γεμάτο πολεμοφόδιο καὶ τροφές.

— Ήταν τὸ τρόπον, ποὺ βιαζόταν... νὰ πάρετε οἱ Μπάροι!...

***

Ο Βυζαντίος χρονογράφος Κωνσταντίνος Μανασσός διηγεῖται τὸ ἔξις ἀνέκδοτο σχετικά μὲ τὴν εἰς θάνατον καταδίκη τὴν ὄσοια εἰχε ἐπιβάλει ὁ αὐτοκράτορας Βασιλεὺς στὸ νεαρὸ γιο του Λέοντα, ὁ ὄποιος κατηγορεῖτο ἐπὲποτασία.

Εἶχε φτάσει πει τὸ ίδιο τὴν ἀκτελέσεως καὶ τὸν κάποιον οἱ αὐλαίοι καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ καταδίκου παρακαλοῦσαν τὸν παληρὸ πατέρα νὰ συγχωρήσῃ τὸ γινό του. Τοῦ κάποιον τὸν διαβεβαίωναν δὲν ἡ κατηγορίες ἔναντιον τοῦ Λέοντος ήσαν συκοφαντικές.

Ο αὐτοκράτορας ἤταν ἀμετάπτειος.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ἔδω δὲ τὸ Λέων, στὶς στιγμὲς τῆς μελαγχολίας του, δταν κάποτε ἤταν ἐρωτευμένος, ἐπιλογεῖται στὰ χέρια τοῦ τόπου γέματον τὸν παταγύλιο καὶ τοῦ θέλει:

— Τὸ ξέρεις; Υποφέρει πολὺ ὁ ἀγαπημένος σου ο Λέον... 'Αλλούνο! Ο καίμενος δ Λέον!....

Ο παταγάλος ἐπανελάμβανε τὰ λόγια τοῦ θλιψιμού πρίγκηπος, τόσο, ποὺ τίμαιεται νὰ τὰ λένι μόνος του.

Τὴν ήμέρα λοιπόν, ποὺ ἐπέφερετο νὰ γίνη ἡ ἀκτελεστὶς τοῦ ἀποτάτου πρίγκηπος, δταν καὶ τονίζεται τὸν Βασιλεὺς νέαρος εἰχεινές, νέαρος μέσα στὶς αἰθουσαῖς τοῦ παλατίου, δταν σὲ πάστοια στιγμὴ ἀκούσει μὲν φωνὴ πάσσων του:

— 'Αλλούμονο!.... Ο καίμενος δ Λέον!....

Ηταν ὁ παταγάλος τοῦ καταδίκου, ὁ ὄποιος ἀποζητοῦσε τὸν ἀγαπημένον τοῦ φίλο.

Ο αὐτοκράτορας σταμάτησε ἔκπληκτος καὶ τὸ ποιλί ἐπανέλαβε δικαῖα:

— Τὸ ξέρεις; Υποφέρει πολὺ ὁ ἀγαπημένος σου Λέον!.... 'Αλλούμονο!.... Ο καίμενος δ Λέον!....

Τὰ λόγια αἴτα τοῦ παταγάλου, ποὺ δὲν είχαν, φωνικά, καμια μὲ σχέση μὲ τὴ δεινὴ θέση, στὴν δοιαία βρισκόταν ὁ πρίγκηπε, συγκάντησε τὸν Βασιλεὺο, δταν διέταξε νὰ ἐλευθερώσουν ἀμέσως τὸ γιο του,

